

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I HISTORISË

Programi: **Master shkencor**

Drejtimi: **HISTORI**

Lënda: Emigracioni në shekujt XV-XX

<i>Pedagogu:</i>	Prof. Dr. Fatmira Rama
<i>Ngarkesa:</i>	6 ETCS (15 javë: 2 orë leksion dhe 1 seminar)
<i>Lloji i lëndës:</i>	Me zgjedhje
<i>Viti/semestri:</i>	II/I

Përshkrimi: Kjo lëndë trajton fazat e ndryshme të lëvizjes së shqiptarëve në territorin evropian dhe më gjerë. Siç dihet lëvizjet e popullsisë kanë qenë karakteristikë e përhershme e historisë së popujve e rajoneve të ndryshme. Edhe shqiptarët janë përfshirë shpesh herë në këtë proces, sidomos të diktuar edhe nga kushtet politike, ekonomike dhe sociale të tyre. Gjatë kursit do të analizohen drejtimet, shkaqet kryesore të emigracionit shqiptar dhe valët e ndryshme të këtij procesi. Një fokus të veçantë do të ketë edhe aktiviteti i emigracionit shqiptar në rajonet ku u vendos. Ky këndvështrim pasqyron tendencën e emigracionit për të qenë aktiv dhe për të kontribuar në zhvillimin e mëmëdheut, sidomos përgjatë shekujve të XIX dhe XX, mjaft vendimtare për vendin.

Temat e leksioneve:

1. Emigracioni dhe shkaqet e tij, vështrim i përgjithshëm
2. Arvanitët dhe fazet e emigrimit të tyre
3. Zonat arvanitase dhe traditat e tyre
4. Kontributi i arvanitasve në luftën kundër osmanëve
5. Vendosija e arbëreshëve në Itali
6. Tiparet e vendbanimeve dhe kulturës arbëreshe
7. Roli i arbëreshëve gjatë shek XIX dhe XX
8. Emigracioni shqiptar në Rumani dhe në Bullgari
9. Roli i komuniteti shqiptar të Rumanisë dhe Bullgarisë gjatë shtetformimit
10. Emigracioni shqiptar në Perandorinë Osmane dhe Egjipt
11. Valët e emigracionit drejt Perandorisë Osmane dhe shkaqet e tij
12. Aktiviteti i emigrantëve në Stamboll. Shoqëria e Stambollit.
13. Emigracioni drejt Sh.B.A
14. Shqiptarët në Sh.B.A. dhe roli i tyre në historinë e shekullit të XX: Konica dhe Noli
15. Tendencat e emigracionit shqiptar pas vitetve 90
16. Komunitetet shqiptare në botën e sotme

Forma e kontrollit dhe vlerësimit

- <i>Angazhimi në seminare:</i>	10% e notës
- <i>Kontrrolli përfundimtar:</i> provim me shkrim	90% e notës
- <i>Gjithsej:</i>	100%

Literatura e detyrueshme për studentin:

1. I. Koçollari, *Arvanitët, Shtëpia botuese Naimi, Tiranë 2012*
2. F. Andrea, *Arbërshët e Italisë, Via Egnatia, Tiranë 2012.*
3. K. Kamsi, *Shqiptarët e Italisë, Phoenix, Shkodër 2006*

Literatura plotësuese:

1. Athanassopoulou, Angélique. «'Nos Albanais à nous': Travailleurs émigrés dans une communauté arvanite du Péloponnèse» ["'Our own Albanians': Migrant workers in a Peloponnese Arvanitic community"]. *Revue Ethnologie Française* 2005/2.
2. Banfi, Emanuele. "Minoranze linguistiche in Grecia: Problemi storico- e sociolinguistici" ["Linguistic minorities in Greece: Historical and sociolinguistic problems"]. In: C. Vallini (ed.), *Minoranze e lingue minoritarie: Convegno internazionale*. Naples: Universitario Orientale, 1996. 89-115.
3. Bintliff, John. "The Ethnoarchaeology of a "Passive" Ethnicity: The Arvanites of Central Greece" in K.S. Brown and Yannis Hamilakis, eds., *The Usable Past: Greek Metahistories*, Lexington Books, 2003.
4. Bruni, Pierfranco. *Arbëreshë: cultura e civiltà di un popolo*. Roma: Istituto poligrafico e Zecca dello Stato, Libreria dello Stato, 2004.
5. Christoforides, Konst. *Lexikon tis Alvanikis Glossis*. Athens: P.D. Sakellariou, 1904.
6. Clogg, Richard. *Minorities in Greece: Aspect of a Plural Society*. Oxford: Hurst, 2002.
7. Dede, Maria. *Oi Έλληνες Αρβανίτες*. ["The Greek Arvanites"]. Ioannina: Idryma Voreioipirotikon Erevnon, 1987.
8. Ducellier, Alain. "L'Arbanon et les Albanais", *Travaux et mémoires* 3 (1968): 353-368.
9. Ducellier, Alain. *Oi Αλβανοί στην Ελλάδα (13-15 αι.): Η μετανάστευση μίας κοινότητας*. ["The Albanians in Greece (13th-15th cent.): A community's migration"]. Athens: Idhrima Gulandri Horn, 1994.
10. Furikis, Petros. "Πόθεν το εθνικόν Αρβανίτης;" ["Whence the ethnonym Arvanites?"] *Αθήνα* 43 (1931): 3-37.
11. Gefou-Madianou, Dimitra. "Cultural Polyphony and Identity Formation: Negotiating Tradition in Attica." *American Ethnologist*. Vol. 26, No. 2., (May 1999): 412-439.
12. Giochallas, Titos P. *Andros: Arvanites kai Arvanitika*. Athēna: Patakēs, 2000.
13. Giovanni Armillotta. "The Arbëreshët. The Christian Albanian emigration to Italy". Nē: L'Osservatore Romano, Jg. 141, Nr. 139 (20 Juni 2001).
14. Gounaris, Vassilis. "Σύνοικοι, θυρωροί και φιλοξενούμενοι: διερευνώντας τη 'μεθώριο' του ελληνικού και του αλβανικού έθνους κατά τον 19ο αιώνα." ["Compatriots, doorguards and guests: investigating the 'periphery' of the Greek and the Albanian nation during the 19th century"]. Nē: P. Voutouris and G. Georgis (eds.), *Ο ελληνισμός στον 19ο αιώνα: ιδεολογίες και αισθητικές αναζητήσεις*. Athens: Kastanioti, 2006.
15. Jochallas, Titos P. *Über die Einwanderung der Albaner in Griechenland: Eine zusammenfassene Betrachtung* ["On the immigration of Albanians to Greece: A summary"]. München: Trofenik, 1971.
16. Lisimberty, Paola, and Antonio Todisco. *Puglia e Albania: introduzione allo studio delle relazioni adriatiche : per una teoria della convivenza*. Fasano di Brindisi: Schena, 1992.
17. Masci, Angelo, and Costantino Marco. *Discorso sugli Albanesi del Regno di Napoli*. Lungro di Cosenza: Marco, 1990.
18. Moraitis, Thanassis. *Anthology of Arvanitika songs of Greece*. Athens. Sasse, Hans-Jürgen (1991): *Arvanitika: Die albanischen Sprachreste in Griechenland* ["Arvanitic: The Albanian language relics in Greece"]. Wiesbaden, 2002.
19. Stipčević, Aleksandar, and Zeqirja Neziri. *Historia dhe bibliografia e arbëreshëve të Zarës*. Shkup: EkoRitmi, 1997.

20. Titos P. Giochallas, "Importanza della letteratura italo-albanese per la storia letteraria. L' dell'Albania : a proposito di Francesco Antonio Santori", Nē: St'diethnes sunedrio spoudon Notionanatolikes Europes ellenikes anakoinoseis. - Athena, 1990: 609-613.
21. Trudgill, Peter, George A. Tzavaras. "Why Albanian-Greeks are not Albanians: Language shift in Attika and Biotia." In: H. Giles (ed.), *Language, ethnicity and intergroup relations*. London: Academic Press, 1977: 171-184.
22. Tsitsipis, Lukas. "Language shift among the Albanian speakers of Greece." *Anthropological Linguistics* 25/3(1983): 288-308.
23. Tsitsipis, Lukas. "The coding of linguistic ideology in Arvanitika (Albanian): Language shift, congruent and contradictory discourse." *Anthropological Linguistics* 37 (1995): 541-577.
24. Vranousi, E. "Οι όροι 'Αλβανοί' και 'Αρβανίται' και η πρώτη μνεία του ομωνύμου λαού εις τας πηγάς του ΙΑ' αιώνοϋ." ["The terms 'Albanoi' and 'Arbanitai' and the earliest references to the people of that name in the sources of the 11th century"]. *Συμμεικτα* 2 (1970): 207-254.

MIRATOI

Përgjegjësi i Departamentit

Prof. As. Dr. Eva TAFILI

Tiranë, 2016